

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Lipany o niektorých podmienkach držania psov v meste Lipany

Mestské zastupiteľstvo v Lipanoch na základe § 6 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení a na základe zákona NR SR č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov v znení zákona č. 102/2010 Z. z. vydáva toto všeobecne záväzné nariadenie:

Čl. 1

Úhrady za náhradnú známku

1. V prípade straty, odcudzenia, poškodenia známky, mesto Lipany vydá držiteľovi psa náhradnú známku za úhradu 1,65 €.

Čl. 2

Podrobnosti o vodení psov

1. Vstup so psom je zakázaný:

- a) do priestorov verejných budov označených zákazom vstupu psov,
- b) na detské ihriská,
- c) do školských areálov,
- d) na športové plochy, kúpaliská,
- e) na cintoríny.

Čl. 3

Podrobnosti o znečisťovaní verejných priestranstiev

1. Držiteľ psa, alebo ten, kto psa vedie, je povinný mať pri sebe vhodnú pomôcku na odstránenie psích exkrementov, po znečistení toto bezodkladne odstrániť z verejného priestranstva a uložiť na určené miesto.

2. Určeným miestom sú nádoby na komunálny odpad, resp. symbolom označené koše na psie exkrementy.

Čl. 4

Záverečné ustanovenie

1. Návrh VZN o niektorých podmienkach držania psov v meste Lipany bol prerokovaný a schválený na 21. zasadaní Mestského zastupiteľstva v Lipanoch dňa 21.3.2013. Účinnosť nadobúda po zverejnení na úradnej tabuli od 5.4.2013.

2. Nadobudnutím účinnosti tohto VZN sa ruší VZN mesta Lipany o niektorých podmienkach držania psov v meste Lipany, ktoré bolo prejednané a schválené na XXX. Zasadaní Mestského zastupiteľstva v Lipanoch dňa 29.10.2002, účinné od 01.01.2003.

V Lipanoch 21.3.2013

Ing. Eduard Vokál, v.r.
primátor mesta

Dôvodová správa

Návrh všeobecne záväzného nariadenia reaguje na protest prokurátora podaný proti VZN o niektorých podmienkach držania psov v Meste Lipany. Na základe návrhu prokurátora bude protest prerokovaný na zasadaní Mestského zastupiteľstva dňa 21.3.2013. Mestský úrad navrhuje protestu vyhovieť a schváliť toto nariadenie.

Podľa zákona č.282/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) sa upravujú niektoré podmienky držania psov. Tento zákon sa nevzťahuje na služobných psov používaných podľa osobitných predpisov (napríklad zákon NR SR č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, zákon č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej strážnej, zákon č. 124/1992 Zb. o Vojenskej polícii, zákon 57/1998 o Železničnej polícii v znení neskorších predpisov, zákon SNR č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov.) Týmto zákonom nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka a Trestného zákona a osobitných predpisov (napríklad zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov).

Na účely zákona sú vymedzené niektoré pojmy nasledovne

a) zvláštnym psom je pes

1. používaný súkromnými bezpečnostnými službami podľa osobitného zákona,
2. používaný horskou službou,
3. používaný pri záchranných prácach pri plnení úloh civilnej ochrany,
4. poľovný,
5. ovčiarsky,
6. vodiaci,
7. používaný počas výcviku alebo súťaže konanej podľa medzinárodného alebo národného skúšobného poriadku,

b) nebezpečným psom je každý pes, ktorý pohryzol alebo poranil človeka bez toho, aby sám bol napadnutý alebo vyprovokovaný, ak sa nepoužil v nutnej obrane alebo v krajnej núdzi,

c) voľným pohybom psa je pohyb psa bez vŕdzky mimo chovného priestoru alebo zariadenia na chov; za voľný pohyb sa nepovažuje pohyb zvláštnoho psa bez vŕdzky mimo chovného priestoru alebo zariadenia na chov, ak je na základe výcviku ovládaný osobou, ktorá ho vedie.

Evidenciu psov upravuje § 3 zákona. Ten stanovuje, že každý pes držaný nepretržite viac ako 90 dní na území Slovenskej republiky, podlieha evidencii psov (ďalej len „evidencia“). Držiteľ psa je povinný prihlásiť psa do evidencie v lehote do 30 dní od uplynutia posledného dňa lehoty uvedenej v prvej vete v mieste, kde sa pes v danom roku prevažne nachádza. Evidenciu vedie obec. Do evidencie sa zapisuje najmä

a) evidenčné číslo psa,

b) tetovacie číslo alebo údaj o čipovaní psa, ak ho pes má,

c) meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu držiteľa psa,

d) umiestnenie chovného priestoru alebo zariadenia na chov, v ktorom sa pes na území obce zdržiava, ak sa umiestnenie nezhoduje s miestom trvalého pobytu držiteľa psa,

e) skutočnosť, že pes pohryzol človeka bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak sa nepoužil v nutnej obrane alebo v krajnej núdzi,

f) úhyn psa,

g) strata psa.

Podľa zákona každú zmenu skutočností a údajov, ktoré sa zapisujú do evidencie, je držiteľ psa povinný do 30 dní od zmeny skutočnosti alebo údajov oznámiť obci, kde je alebo má byť pes evidovaný. Obec vydá držiteľovi psa zapísaného do evidencie evidenčnú známku psa (ďalej len „známka“). Na známke sa uvedie evidenčné číslo psa, názov obce, kde je pes evidovaný, a údaj o tom, či je pes nebezpečným psom. Známka držiteľa psa preukazuje totožnosť psa. Známka je neprenosná na iného psa. Odcudzenie, zničenie alebo stratu známky je držiteľ psa povinný do 14 dní odvtedy, čo odcudzenie, zničenie alebo stratu známky zistil, oznámiť obci, kde je pes evidovaný.

Článok 1 návrhu VZN upravuje úhradu za náhradnú známku. Toto ustanovenie je v súlade so zákonom č. 282/2002 Z. z., ktorý v § 3 ods. 6 stanovuje povinnosť obce vydať

držiteľovi psa za úhradu, ktorá nesmie byť vyššia ako 3,50 eura, náhradnú známku. Spomínané zákonné ustanovenie stanovuje, že sumu úhrady ustanoví obec všeobecne záväzným nariadením.

Článok 2 návrhu VZN ustanovuje podrobnosti o vodení psov.

Zákon č. 282/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov tieto podrobnosti uvádza v § 4. Podľa tohto ustanovenia vodiť psa mimo chovného priestoru alebo zariadenia na chov môže len osoba, ktorá je fyzicky a psychicky spôsobilá a schopná ho ovládať v každej situácii, pričom je povinná predchádzať tomu, aby pes útočil alebo iným spôsobom ohrozoval človeka alebo zvieratá, a zabraňovať vzniku škôd na majetku, prírode a životnom prostredí, ktoré by pes mohol spôsobiť. Vodiť nebezpečného psa mimo chovného priestoru alebo zariadenia na chov môže len osoba, ktorá je plne spôsobilá na právne úkony. Na verejnom priestranstve musí mať nebezpečný pes nasadený náhubok. Za psa vždy zodpovedá držiteľ psa alebo osoba, ktorá psa vedie alebo nad psom vykonáva dohľad. Držiteľ psa a ten, kto psa vedie, je povinný oznámiť svoje meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu osobe, ktorú pes pohrýzol; ten, kto psa vedie, je povinný oznámiť osobe, ktorú pes pohrýzol, aj meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu držiteľa psa. Súčasne je povinný skutočnosť, že pes pohrýzol človeka bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak sa nepoužil v nutnej obrane alebo v krajnej núdzi oznámiť obci, kde je pes evidovaný.

Mesto si v súlade s § 4 ods. 5 zákona ustanovilo podrobnosti o vodení psa formou VZN, nakoľko predmetné zákonné ustanovenie na to mesto výslovne zmocňuje. Mesto si v tomto článku v súlade s § 5 ods. 1 zákona vymedzilo formou VZN miesta, kde je vstup so psom zakázaný.

Článok 3 návrhu VZN upravuje podrobnosti o znečisťovaní verejných priestranstiev. Zákonné splnomocnenie na prijatie takejto úpravy formou VZN je uvedené v § 6 ods. 3 zákona

Zákon v § 6 upravuje znečisťovanie verejných priestranstiev. Podľa tohto ustanovenia ak pes znečistí verejné priestranstvo výkalmi, je ten, kto psa vedie, povinný výkaly bezprostredne odstrániť. Obec umiestni na miestach, kde je voľný pohyb psa povolený, kontajnery vhodné na zhromažďovanie výkalov a zabezpečí priebežné hygienické odstraňovanie ich obsahu. Na kontajneroch musí byť viditeľne označený účel ich použitia. Podrobnosti o znečisťovaní verejných priestranstiev ustanoví obec všeobecne záväzným nariadením.

Priestupky sú upravené v § 7 zákona. Podľa odseku 1 tohto ustanovenia priestupku sa dopustí držiteľ psa, ak

- a) neoznami obci, v ktorej pes je evidovaný alebo má byť evidovaný, každú zmenu skutočností a údajov, ktoré sa zapisujú do evidencie, do 30 dní od ich zmeny,
- b) neprihlási psa do evidencie,
- c) umožní, aby psa viedla osoba, ktorá nespĺňa podmienky ustanovené v § 4 ods. 1 a 2,
- d) neohlási, že pes pohrýzol človeka bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak sa nepoužil v krajnej núdzi alebo v nutnej obrane,
- e) neoznami odcudzenie, zničenie alebo stratu známky,
- f) nezabráni voľnému pohybu psa okrem priestorov na to určených.

Zákon v § 7 odseku 2 stanovuje, že priestupku sa dopustí ten, kto vedie psa, ak

- a) neohlási svoje meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu a meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu držiteľa psa osobe, ktorú pes pohrýzol,
- b) nezabráni útoku psa na človeka alebo zvieru alebo nezabráni inému spôsobu ich ohrozovania psom,
- c) neohlási, že pes pohrýzol človeka bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak sa nepoužil v krajnej núdzi alebo v nutnej obrane,
- d) nepreukáže známkou totožnosť psa,
- e) nerešpektuje zákaz vstupu so psom alebo zákaz voľného pohybu psa,
- f) neodstráni bezprostredne výkaly, ktorými pes znečistil verejné priestranstvo.

Zákon v § 7 odseku 3 uvádza, že za priestupok podľa odseku 1 a odseku 2 písm. a) až c) možno uložiť pokutu do 165 eur a za priestupok podľa odseku 2 písm. d) až f) možno uložiť pokutu do 65 eur.

Podľa § 7 odsek 4 zákona priestupky podľa tohto zákona prejednáva obec a v blokovom konaní obecná polícia a orgán Policajného zboru. Podľa odseku 5 tohto ustanovenia na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch. Zákon v §7 odseku 6 stanovuje, že výnos pokút je príjmom rozpočtu obce okrem výnosu pokút uložených v blokovom konaní orgánmi Policajného zboru, ktorý je príjmom štátneho rozpočtu.

Zákon č. 39/2007 Z. z. v § 22 stanovuje niektoré povinnosti vlastníka a držiteľa zvierat. Podľa odseku 1 vlastník alebo držiteľ zvierat je povinný pri chove zvierat alebo držaní zvierat zabezpečiť ich ochranu a pohodu, ktorou sa rozumie dosiahnutie takého vzťahu medzi prostredím a každým individuálnym zvieratom, ktorý s ohľadom na druh zvierat, stupeň jeho vývoja, prispôsobenia sa a domestikácie zaručí jeho dobrý zdravotný stav, fyziologické a etologické prvky, dostatočnú voľnosť pohybu, sociálne vzťahy, rozvíjanie jeho daností a fyziologické prejavy správania, a to dodržiavaním požiadaviek na

- a) kontrolu zvierat,
- b) ustajnenie zvierat a na používané zariadenia,
- c) kŕmenie, napájanie, podávanie liekov, veterinárnych liekov a veterinárnych prípravkov,
- d) chov zvierat a vykonávanie zákrokov na nich,
- e) vedenie záznamov,
- f) prepravu zvierat,
- g) vykonávanie pokusov na zvieratách a na chov a dodávanie zvierat na vykonávanie pokusov na nich,
- h) ochranu zvierat v čase ich usmrcovania alebo zabíjania,
- ch) ochranu voľne žijúcich zvierat a nebezpečných zvierat chovaných v zajatí,
- i) ochranu spoločenských zvierat.

Odsek 2 vyššie uvedeného ustanovenia stanovuje, že sa zakazuje týranie zvierat, ktorým je každé konanie okrem odôvodneného zdravotného a schváleného pokusného dôvodu, ktorým sa

- a) spôsobí zvieratú trvalé alebo dlhodobé poškodenie zdravia,
- b) bez použitia anestetík, ak je to potrebné, spôsobí zvieratú trvalé alebo dlhodobé porušenie neobnoviteľných častí organizmu okrem sterilizácie samíc a kastrácie samcov, brúsenia zobákov a kastrácie kohútikov, kupírovania časti chvosta psov v súlade s uznanými plemennými znakmi do veku 14 dní od narodenia.....a okrem odstraňovania vlčieho pazúrka u psov, ktoré môže vykonávať len osoba podľa § 10 ods.2,
- c) spôsobí zvieratú trvalú alebo dlhodobú poruchu správania,
- d) prekračujú biologické schopnosti zvierat alebo sa zvieratú spôsobuje neprimeraná bolesť, poranenie alebo utrpenie,
- e) obmedzuje výživu a napájanie zvierat, čo poškodzuje jeho zdravotný stav,
- f) spôsobí zvieratú zbytočné utrpenie alebo bolesť tým, že sa nevyliciteľne choré, slabé alebo vyčerpané zviera, pre ktoré je ďalšie prežívanie spojené s trvalou bolesťou alebo utrpením, vydá na iný účel ako na neodkladné bezbolestné usmrtenie,
- g) spôsobí zvieratú bolesť alebo utrpenie tým, že sa použije ako živá návnada.

Podľa odseku 3 ďalej sa zakazuje

- a) dopovať zvieratá alebo im podávať omamné látky a chemické látky poškodzujúce ich zdravie alebo navodzujúce ich nefyziologický stav, alebo podávať im potravu obsahujúcu látky alebo predmety, ktoré im spôsobujú bolesť, utrpenie alebo ich inak poškodzujú, okrem odôvodnených zdravotných a schválených pokusných dôvodov,
- b) používať podnety, predmety alebo pomôcky vyvolávajúce bolesť tak, že spôsobujú klinicky zjavné poranenie alebo klinicky preukázateľné negatívne zmeny v činnosti nervovej sústavy alebo iných orgánových sústav zvierat,
- c) zasahovať do priebehu pôrodu spôsobom, ktorý zväčšuje bolesť alebo poškodzuje zdravie zvierat,
- d) štvat' zviera proti zvieratú, cvičiť alebo skúšať zviera na inom živom zvierati okrem sokoliarskeho výcviku pernatých dravcov na lov zveri a prípravy zvierat na jeho vypustenie do voľnej prírody a používať živé zviera ako návnadu okrem schválených pokusných dôvodov; za štvanie, cvičenie a skúšanie zvierat na inom živom zvierati sa nepovažuje

použitie poľovného psa alebo poľovne upotrebitelného psa podľa osobitného predpisu 106) a použitie psa na pastierske účely,

e) použiť zviera ako cenu alebo prémiiu v súťažiach a pri výstavách zvierat,
f) použiť živé zvieratá v umeleckej produkcii a v reklame bez oznámenia miestne príslušnému orgánu veterinárnej správy,

g) propagovať týranie zvierat,

h) opustiť zviera s úmyslom zbaviť sa ho; za opustenie sa nepovažuje vypustenie voľne žijúceho zvieratá do jeho prirodzeného prostredia, ak to dovoľuje zdravotný stav zvieratá a charakteristika prostredia,

i) usmrtiť zviera bez primeraného dôvodu,

j) vykonávať štátne veterinárne činnosti v rozpore s § 10 ods. 3,

k) chovať zvieratá v nevhodných podmienkach alebo tak, aby si sami alebo navzájom spôsobovali utrpenie,

l) používať elektrický prúd k obmedzeniu pohybu končatín alebo znehybnenia zvieratá okrem použitia elektrických ohradníkov alebo prístrojov pre elektrické omračovanie a usmrcovanie zvierat,

m) zbavovať ryby šupín alebo plutiev pri manipulácii so živými rybami alebo im vtlačať oči do očníc,

n) zabíjať gravidné zvieratá okrem prípadov, u ktorých je na základe odborného posúdenia veterinárnym lekárom zrejmé, že je bezprostredne ohrozené zdravie matky alebo plodu.

(4) Primeraným dôvodom na usmrtenie zvieratá je

a) prípad nutnej obrany a krajnej núdze,

b) usmrtenie jatočného zvieratá alebo iného zvieratá využívaného na získavanie produktov živočíšneho pôvodu,

c) usmrtenie zvieratá v schválenom pokuse,

d) bezbolestné usmrtenie zvieratá z dôvodu jeho nevyliciteľnej choroby, závažného alebo rozsiahleho poranenia alebo jeho veku, ak je jeho ďalšie prežívanie spojené s nepretržitou bolesťou alebo utrpením; bezbolestné usmrtenie zvieratá po predchádzajúcom zbavení vedomia môže vykonať len veterinárny lekár okrem skončenia utrpenia zvieratá v naliehavých prípadoch, ak nemožno rýchlo zabezpečiť pomoc veterinárneho lekára,

e) usmrtenie zvierat pri eradikácii, kontrole, prevencii a diagnostike chorôb a deratizácii,

f) usmrtenie nechcených zvierat, ak pre ne nie je možné zabezpečiť náhradnú starostlivosť; neplatí pre služobné zvieratá,

g) ulovenie zvieratá povoleným spôsobom.

(5) Zákazy podľa odsekov 2 a 3 sa vzťahujú len na stavovce.

(6) Vlastník zvieratá alebo držiteľ zvieratá je povinný zabezpečiť opatrenia na zabránenie úteku zvieratá, jeho neplánovaného rozmnožovania alebo nežiaduceho rozmnožovania.

(7) Štát a obce zriaďujú, prevádzkujú a podieľajú sa na prevádzke útulkov a karantén pre zvieratá.

(8) Obce sú povinné zabezpečiť odchyt túlavých zvierat na území obce.

(9) Odchyt túlavých zvierat a ich umiestňovanie do útulkov a karanténnych staníc môžu vykonávať iba odborne spôsobilé osoby vyškolené podľa § 6 ods. 2 písm. a p).

Vyhláška 123/2008 Z. z. o podrobnostiach o ochrane spoločenských zvierat a o požiadavkách na karanténne stanice a útulky pre zvieratá v § 4 zakotvuje špecifické požiadavky na ochranu psov v súvislosti s podmienkami ich chovu.

(1) Pes musí mať možnosť vidieť a počuť, čo sa deje v jeho chovnom zariadení a v jeho okolitom prostredí a musí mať možnosť s ním komunikovať.

(2) Pre psa je potrebné vytvoriť možnosti na uspokojenie jeho požiadaviek na pohyb, pričom je potrebné vziať do úvahy jeho veľkosť a temperament.

(3) Ak je nevyhnutné držať psa na reťazi, musí mať dostatočne široký obojok s nastaviteľným obvodom, aby sa predchádzalo jeho zarezávaniu do kože. Ak je reťaz psa pripevnená pohyblivým spôsobom k vodiacemu lanku, musí mať pes možnosť pohybovať sa pozdĺž vodiaceho lanka v dĺžke najmenej 5 m a do strany najmenej 2 m v oboch smeroch. Ak je reťaz pripevnená iným spôsobom, musí mať dĺžku najmenej 2, 5 m, musí byť vybavená dvoma otáčavými kolíkmi zabraňujúcimi skráteniu reťaze v dôsledku zauzlenia a musí byť

upevnená a umiestnená tak, aby sa neomotala okolo akejkoľvek prekážky vo výbehovej ploche takto držaného psa. Pes držaný na reťazi musí mať denne umožnený voľný pohyb bez uviazania tak, aby boli dodržané požiadavky podľa odseku 2. Spôsob upevnenia reťaze umožní psovi ukryť sa v ľahko dostupnom prístrešku, ktorý mu dokáže zabezpečiť ochranu pred nepriazňou počasia, najmä pred dažďom, mrazom a priamym slnečným žiarením.

(4) Psy chované vo vonkajších kotercoch musia mať voľný prístup do uzatvorených priestorov komunikujúcich s kotercom alebo do vhodnej budy umiestnenej v koterci alebo komunikujúcej s kotercom. Vonkajší koterec musí poskytovať psom ochranu pred nepriazňou počasia, najmä pred dažďom, mrazom a priamym slnečným žiarením, musí byť vhodne odvodnený a zabezpečený proti úniku psa. Najmenšia výška uzatvoreného koterca pre psa s hmotnosťou do 50 kg je 2 m a pre psa s hmotnosťou 50 kg a viac je 2, 5 m. Voľná plocha vonkajšieho koterca pre psa závisí od veľkosti psa alebo psov a počtu psov chovaných v danom koterci a zodpovedá ploche uvedenej v prílohe č. 1. Voľnou plochou je ohraničená alebo dostupná plocha umožňujúca voľný pohyb zvieratá; do voľnej plochy sa nepočíta plocha budy a plocha pod inými prekážkami pevne spojenými s podlahou alebo stenou koterca či pod inou pevnou časťou koterca zasahujúcou do životného priestoru zvieratá. Psy chované vo vonkajších kotercoch musia mať denne umožnený voľný pohyb mimo priestoru koterca tak, aby boli dodržané požiadavky podľa odseku 2.

(5) Psy chované vo vonkajších kotercoch v skupine musia tvoriť homogénnu skupinu, a to najmä z pohľadu temperamentu, veľkosti, znášanlivosti a potravinových nárokov.

(6) Suky v poslednej tretine gravidity, dojčiace suky, choré psy a šteňatá mladšie ako šesť mesiacov na zabezpečenie svojej voľnosti pohybu, fyziologických a etologických potrieb a na rozvíjanie svojich daností a fyziologických prejavov nesmú byť uväzované na dobu dlhšiu, ako je nevyhnutné na zabezpečenie ich pohody. Krátkodobé uväzovanie je povolené najmä na dobu kŕmenia, čistenia chovného priestoru, vyšetrovania a ošetrovania zvieratá alebo z iného dôležitého dôvodu vedúceho k zabezpečeniu pohody zvieratá.

Článok 4 návrhu VZN nazvaný zrušovacie ustanovenie ruší VZN mesta Lipany o niektorých podmienkach držania psov v meste Lipany, ktoré bolo účinné od 01.01.2003.

V Lipanoch 5.3.2013

Vypracovala Mgr. Viktória Molnárová